

DE NOORD-BRABANDER,

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTSPRIJS

Voor de Stad f 12,-
Franco per post .. 14,-

DICERE VERUM QUID VETAT?

LIBERTAS.

(Verschijnt driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag)

ABONNEMENTSPRIJS

15 daal de Jaar
behalte 35 cents zegel.

Het Journal de la Haye.

Het *Journal de la Haye* is om goede reden afgemat van den strijd, dien hetzelfde tegen de geheele onafhankelijke pers, den *Tijdgenoot* alléén uitgezonderd, gevoerd heeft, om de uitdrijving van *Ducase* van schennis der grondwet vrij te pleiten.

Hoog in de lucht zwevende, verloren in voorgewende *naturregten*, welke het zich naar genoegen schept, had het dien ten gevolge ons *positief* regt, de grondwet, waarover alléén de kwestie liep, geheel vergeten. Was dit slechts taktiek, om het punt des geschils te verplaatsen? Of was dit volgens de wijsbegeerte van het regt, welke zijn patroon, de Minister van Justitie, aan de leden der Tweede Kamer, zeker bij wijze van uitspanning, aanpredikt?

Wij laten de keus aan onze geëerde lezers over; maar vermeenen dat beide even waarschijnlijk zijn. Intusschen heeft het *Journal* gelegenheid gehad te ondervinden, dat zijne taktiek niet zeer veel vruchten gedragen heeft, daar wij niet weten, dat iemand onnoozel genoeg geweest is, zich door die vlugt des adelaars te laten bedwelmen.

Wij zagen het *Journal de la Haye*, zonder een grijntje afgunst in de duistere bespiegelingen van hare hooge theoriën opklimmen, en verkozen hever, als nederige aardwormen, digt bij den grond te blijven, om onze vleugelen niet door de zonnestrallen te zien wegsmelten; om gelijk Icarus en met het *Journal de la Haye*, niet in eene zee van ongerijmdheid te verdrinken.

Eindelijk kwam het *Journal* dan toch aan land, en viel in handen van het *Journal du Limbourg*, dat zich in een paar artikelen uitliet op eenen toon, welke de bezadigdheid overdreven noemen moet. Dit was gelukkig voor den Franschen kampvechter van het ministerie; want nu had hetzelfde een uitvlugt, om zich van de zaak, die wat te veel begon te nijpen, te ontdoen.

Daarom dan verschenen in No. 182 een paar nittrekselen van al te scherpe en hevige uitdrukkingen, die het *Journal du Limbourg* zich veroorloofd had, gevolgd door eene verklaring van het *Journal de la Haye*, dat het van alle verdere polemiek afzag, dewijl men de discussie op het terrein der personaliteiten had willen overbrengen, om het behandelingspunt nog grooter te doen zijn.

Dit is dan het laatste antwoord, dat het blad over de bewuste zaak geven zal. De redeneringen uit de grondwet genomen, de wederleggingen van het *Journal*, dit alles zal hetzelfde in vrede laten rusten, omdat, zoo geeft het voor, een der bladen hetzelfde beleedigd heeft. Is het *Journal* zoo kittelachtig? Wij betwijfelen het en wagen het dus te vragen, of het *Journal* wel met zulk *goed geweten* de zaak verdedigd heeft, als het noodzakelijk achtte, om ze te behandelen?

Wij doen zulks te gerceder, daar het *Journal* wij moeten het zeggen, zelf niet geheel vreemd is aan personaliteiten. Ten bewijze strekke haar nummer van 7 Augustus waar het *Journal du Limbourg* bestraft wordt over eene onware uitdrukking.

Wij verdedigen dit laatste blad niet; en wij hebben er volkomen vrede mede dat het terecht gewezen wordt, wanneer het terecht wijzing verdient. Maar daarbij is het fransche *onafhankelijke* blad van 's Hage niet gebleven. Het heeft eene ongelukkige manier van te willen generaliseeren. Dit kan het blad zeer wijsgeerig voorkomen; maar het moest weten dat zulks niet altijd logisch is.

In het onderhavige geval roept het zeggierende uit, na het *Journal du Limbourg* te hebben te regt gewezen:

« Ziedaar wel de taktiek van die Heeren
« der oppositie. Alles verduisteren; alles
« verwarren; alles ontuarden; over alles
« spreken zonder voorafgaand onderzoek
« en zonder nadenken; ongerustheid en
« wantrouwen onbezonnen onder de bevolking
« verspreiden, de magten des staats bij
« dezelve trachten te doen misachten; en
« zich daarna als verlichte publicisten voor-
« doen, en als groote wetgevers, en als
« behendige hervormers! Gelukkiglijk, het
« publiek lacht met de tallooze misgrepen
« der heeren; en zijn bon sens weet deze
« dwaalredenen op hare juiste waarde te
« schatten.»

Wij vragen het *Journal* of deze logica ook het gevolg is van die goede *trouw*, welke het zich in hooge mate schijnt toe te schrijven. En of het vermeent het ministerie dienst te doen, met zulke aantijgingen welke te ongerijmd zijn in hare algemeenheid, om bij iemand, zelfs bij het *Journal de la Haye*, dat zulks schrijft, geloof te vinden?

Inderdaad wij gelooven, dat het publiek hartelijk lacht met de kunstgrepen, welke het *Journal* zich tegen de oppositie ontval- len laat; en zeker kan het de oppositie geen grooter dienst bewijzen, dan met beschuldigingen op een te stapelen, welke dagelijks door daadzaken gelogenstraf worden.

Wij laken het *Journal de la Haye* niet, dat het de partij der ministers opmeent. De regering, welke aan alle kritiek blootstaat, moet ook gelegenheid hebben zich voor het publiek te verdedigen. Het is ons volmaakt onverschillig of het *Journal* zich daarmee uit eigen beweging, dat is onafhankelijk, of onder inspiratie van het kabinet, belast heeft. Maar het *Journal* behoorde te beseffen, dat de verdediging van het bestuur niet op denzelfden voet kan geschoeid worden, waarop het publiek toelaat, dat de oppositie schrijft.

Eene hevige puntige oppositie zal doorgaans het publiek zeer behagen. Wij zeggen behagen; want het is eene andere vraag of zij naar gelang nut zal stichten. Van de zijde des bestuurs integendeel zal een scherpe bijtende toon doorgaans meer hinderen vooral wanneer die juistheid mist; hij zal slechts strekken om de zwakke zijde der regering des te meer te ontblooten.

Wil het *Journal* dus het ministerie verdedigen, de oppositie bestrijden; dan zal het goed doen, zelf den regel te onderhouden, welke het nog zeer onlangs voorschreef. Het gebruike *bon sens*. Wat de goede *trouw* en een *goed geweten* betreft, het spreekt van zelf, dat die even min bij *ministerialisme quand même*, als bij *oppositie quand même*, kunnen gevonden worden. Het is niet zeer raadzaam voor het *Journal* op dergelijke hoedanigheden te roemen, vooral wanneer het gelegenheid geeft zich op het gemis derzelve op heeter daad te laten betrappen.

PRUISSEN.

Ziehier eenige omstandigheden over het heilrijk bezoek, door Mgr. van Geissel, oordjutor van den Aartsbischop van Keulen te Bonn gedaan, is door den Pastoor van Wahn en den graaf van Fürstenberg, ontvangen, die hem vergezeld hebben tot aan de deur van het *Convictorium*, hetwelk door de studenten in de theologie bewoond wordt, dienden cursus der universiteit bijwonen. De prelaat heeft zich tot de bijzondere meene theologanten gericht, en hun aanbeveling om zich toch tegen de principes van het herenijmisme in acht te nemen. Hij heeft vervolgens

tereen de professoren der Katholieke theologische faculteit in het Paleis van den graaf van Furstenberg ontvangen. De pastoors van het dekenaat van Bonn zijn op hunne beurt hem hunne hulde komen bewijzen. Men heeft de afwezigheid van den heer Weber, bekend door zijn brochure *das auffallende Factum*, en van eenige mannen derzelfde kleur kunnen opmerken, die den moed gehad hebben om zich tegen den aartsbisschop te verklaren.

De Heer Rhesuss, inspecteur der universiteit als agent van het Pruisisch gouvernement, had niets van zijne dispositieve en kwellende handelwijze verloren. In een gesprek met den coadjutor van Keulen, gaf hij dezen in laffe bewoordingen te kennen, dat hij zich toch niet met de theologische cursus moest bemoeien, vermits het gouvernement zich met het theologisch onderwijs zou belasten, zonder zijne tussenkomst te eischen. Mgr. van Geissel, die ongetwijfeld tegenovergestelde verzekeringen ontvangen had, maakte onmiddellijk rapport naar Berlijn, en voegde hierbij overtuigende stukken, terwijl hij vroeg of de Heer Rhesuss gerechtigd was om zich jegens den coadjutor van Keulen op eene zoo weinig loyale wijze te gedragen, als hij gedaan had. Het gouvernement wel verre van het gedrag van den Heer Rhesuss goed te keuren, zette hem terstond van zijne bediening af, en maakte Mgr. van Geissel officieel bekend, dat in plaats van een tractement van zes duizend Thalers hetwelk de Heer Rhesuss als inspecteur der Universiteit ontving, hij voortaan slechts zes honderd thalers, als pensioen zou hebben. Deze maatregel bewijst ten minste dat het gouvernement besloten heeft op aan den coadjutor, in de administratie van het diocees eene zekere vrijheid te laten, hetwelk aan de katholieken een groot genoegen doet.

Er zijn zekere geruchten in omloop over de aanstaande benoemingen tot de voornaamste waardigheden van het diocees, waarvan de plaatsen vacant zijn. Men zegt dat de heer Iven tot vicarius generaal in *Pontificalibus* zal benoemd worden, in plaats van Mgr. de Beyer, die overleden is. Deze benoeming zal de algemeene goedkeuring verwerven. Het zal echter niet hetzelfde zijn met de benoeming van den Heer Schweitzer, als deken van het kapittel, en van den Heer Munchen als vicarius generaal. Deze beide geestelijken hebben zich grootelijks tegen den Aartsbisschop verklaard, en men schrijft algemeen aan dezen laatsten het geschil toe hetwelk tussehen Mgr. Droste van Visschering en het gouvernement heeft plaats gehad. De Heer Munchen wordt ook voor den bewerker der bekende overeenkomst tussehen Mgr. van Spiegel en den Heer Bunsen gehouden, welke de bisschop van Trier op zijn doodbed herriep. De hooge achting, welke Mgr. van Geissel overal geniet, doet niet gelooven, dat dandaanige benoemingen zich zullen voerwezenlijken.

SPANJE.

Wij lezen in *El Heraldo* van Madrid: "Onder al de plunderingen en overweldigingen van eigendom, waarin de revolutie hare verschuerende klauwen geslagen heeft, kunnen wij wederom eene nieuwe overweldiging en plundering rekenen. De artikelen over de laatste wet op het budget lezende (want men doet niet dan lezen) eene wet, die van de zijde der mannen van bezuiniging zelfs geene discussie *pro forma* verdiend heeft, heeft het congres der gedeputeerden inspannen, de instelling van het *Godvruchtig werk* van Jeruzalem, afgeschaft en deszelfs fondsen bij de algemeene schatkist getrokken.

Dit *Godvruchtig werk* van Jeruzalem was het middel waardoor de kroon van Spanje hare bescherming op de heilige plaatsen uitoefende. Hetzelve was toegevoerd aan de orde van den H. Franciscus, en onder de afschaffing der geestelijke orden, was de staat belast om de renten te administreren.

De schattingen, zoo men wil, werden niet geregeld opgebracht, maar de obligatiën werden toch erkend.

"Waarvan hebben onze wetgevers door de onderdrukking van dit godvruchtig werk een bewijs gegeven? Van twee groote staatkundige ondeugden, die ongelukkiger wijze zeer bij hen ingeworteld zijn: van een gebrek aan eerbied voor de constitutie, en van eene schandelijke onbedrevenheid in eene der ernstige kwestien, die thans in Europa en in de wereld bestaat.

Door de afschaffing van het godvruchtig werk, schendt men alle wetten, men schendt zelfs het principe van eigendom in hare betrekkingen met deze instelling, en in hare betrekkingen van de spaansche kroon.

Door de afschaffing van het zelve miskent men het tegenwoordig belang van al de zaken die betrekking op het Oosten hebben.

Toen de protestantsche natien, Engeland, en Pruisen, pogingen in het werk stelden om een patroonschap binnen Jeruzalem op te rigten, ziet Spanje vrijwillig af van hetgene hetzelve sedert eeuwen op de heilige plaatsen bezeten heeft. Het tegenwoordige Spanje, en zulks is eene treurige waarheid, weegt zeer weinig in het lot der beschaving; maar ten minste het hart der natien, die groot geweest zijn, klopt van een gevoel dat de verduistering hunner grootheid zelfs overleeft; de natien die groot geweest zijn breken nooit hunne titels van adeldom in het voorledene, en zien niet af van hunne hoop van invloed in de toekomst. Neen nooit zal het Spanje derzoogenaamde progressie en iets in de wereld worden, want deze menschen zijn onbekwaam, om in de verhevene gevoelens van ouzen roem en van onze nationaliteit te deelen.

MADRID 1 Augustus. Het vertrek van den infan don Francisco de Paula en van zijne familie heeft plaats gehad, zonder in de hoofdstad eenige beweging te veroorzaken. De kalmte zal waarschijnlijk op het paleis wederkeeren, waar de intrigues zich tot eene buitengewone hoogte sedert het verblijf van den Prins te Madrid vermenigvuldigd hadden.

De Heeren Erving en Albuquerque hebben op het paleis van Buena Vista hunne geloofsbrieven aan den regent ter hand gesteld. Deze aanbieding heeft zonder eenige omstandigheden plaats gehad, en men gelooft niet dat de *Gazette* van morgen de officiele gesprekken, die bij deze gelegenheid gehouden zijn, zal mededeelen.

De dagbladen, welke weder begonnen zijn te verschijnen, deelen mede dat de letterzetters plan hadden, om eene nieuwe coalitie te organiseren; men neemt maatregelen om te beletten, dat zulke ontwerpen worden uitgevoerd.

Te Barcelona hield men zich den 2 Augustus druk bezig met de ontwerpen der gematigden. Het schijnt, dat door den Kapitein generaal 15 officieren naar Saragosa gezonden zijn, erbeschikking van het gouvernement. Men verwijt hun zeer betekenisvolle toosten bij een banquet. Voor het overige heeft men naar den geest der troepen onderzoek gedaan; en men heeft opgemerkt, dat de meerdertal met een uitmuntenden geest bezielde was ten voordeele der tegenwoordige instellingen.

FRANKRIJK.

Te Algiers is op den 3 eene plegtige lijkdienst ter eere van den Hertog van Orleans opgedragen. Deze plegtigheid heeft op de esplanade Bab-el-Oued plaats gehad, alwaar men een altaar heeft opgericht. De autoriteiten der Kolonie, de burgerlijke en militaire autoriteiten zijn bij deze dienst tegenwoordig geweest, welke door den Bisschop van Algiers verrigt werd.

PARIS 8 Augustus. Bij de opening der zitting van den dag wordt er gehandeld over de stemming voor de benoeming der Secretarissen. Stemmen 382, de voltrekte meerderheid 192, de Heer de l'Espée verkrijgt 230 stemmen, de Heer Boisty d'Anglas 193, zij worden benoemd, men

gaat tot eene tweede stemming voor de benoeming der beide andere Secretarissen over.

De Kamer der gedeputeerden zal zich morgen bij de opening der zitting bezig houden met de benoeming der questors: de candidaten der behoudende partij zijn de Heeren Clement, die moet aftreden, en de l'Espée. De oppositie stelt voor de Generaal-Leyden die moet aftreden, en Piéron.

De Kamer zal vervolgens in hare bureaux bijeenkomen om de commissarissen te benoemen, welke zullen belast zijn om het adres-ontwerp in antwoord op de troonrede zamen te stellen.

Het wetsontwerp over het regentschap zal bij de zitting van morgen worden behandeld.

Over de zitting der kamer, welke de benoeming der vier tot de behoudende partij behoorende kandidaten ten gevolge gehad heeft, zegt de *Presse*: » Deze tweede overwinning, beteekent nog meer dan die van gisteren. De oppositie heeft niet den minsten steun weten te behouden. De dag is voor haar moorddadig geweest. Het bureau der Kamer zal geheel en al uit de behoudende partij zijn zaaigesteld. Het is misschien voor de eerste maal dat de meerderheid eene zoo volkomene en beslissende overwinning behaalt. Aanstaaenden maandag zal men der oppositie twee secretarissen toevoegen, omdat het een duurzaam gebruik is, dat alle opinien op gelijke wijze in het secretariaat vertegenwoordigd worden, hetwelk bijeengeroepen is om het resultaat der stemmen te bevestigen. Indien eene enkele partij in dergelijke omstandigheid haar oordeel velde, zou hare beslissing van partijdigheid verdacht kunnen worden, en de consideratie der kamer vordert dat het nooit aldus zij. De oppositie zal dus twee Secretarissen hebben, en anders niets; en zij zal dezelve van de verdraagzaamheid van den geest van regvaardigheid, die onze vrienden bezielt, verrijgen, want met al hare vereenigde krachten, zou zij nog niet in staat zijn dezelve te benoemen. Deze morgen doen de dagbladen der linkerzijde allerhande geestige berekeningen, om zich te overtuigen, dat de oppositie gisteren de meerderheid gehad heeft. Morgen zullen de dagbladen der linkerzijde ongetwijfeld den scherts volmaken, en ontoon, hoe de behoudende partij thans langs de geheele linie is geslagen, hoe de oppositie meesters van het bureau is, en de eerste plaats in de wetgeving bekleedt. En dezelve zal kiezers vinden, die ligtgelovig genoeg zullen zijn om zulks voor waarheid aan te nemen.

NEDERLANDEN.

Bekendmaking

De Kamer van Koophandel en Fabrieken te s Hertogenbosch. Ontvangen hebbende eene missive van Heeren Burgemeester en Wethouders dier Stad, d.d. 26 Julij, jl. daarbij mededeelende een raads besluit van den 15 Maart 11, goedgekeurd bij besluit van Heeren gedeputeerde Staten d.d. 6 Mei daaraanvolgende, met ditnoothig om daaraan de noodige publiciteit te geven.

De Kamer afsluitend het groot belasting des Dingsdags en Vrijdags van wederweel, vijf te stellen van het betalen van weel.

2° De vromdelingen met de Stads ingezetenen gelijk te stellen omtrent het uur van verkoop, doch zulks provisioneel en bij wijze van proefneming.

3° P. de Grutter, grutter affior, te afdinggeen bij den Commissaris, van Stads wege belast met de opening der graan, en van dazelver de Grutter de toeg over te laten om het marktbericht zoodanig meer uitvoerig en gedetailleerd op te maken, als het belang van den handel zal vorderen.

s. Hertogenbosch, den 6 Augustus, 1842.

De Kamer voornoemd,

J. DIEPEN Sr. President.

VAN DER DOES DE WILLEBOIS. Secretaris.

's GRAVENHAGE den 7 Augustus.

Z. M. de Koning is gisteren avond laat van Hoogstdezelfs togt naar Noord-Holland in deze residentie terug gekeerd en heeft heden morgen bereids de godsdienst-oefening in de Grootkerk bijgewoond.

— Z. M. de Koning is Woensdag namiddag ten half drie ure van Alkmaar aan het Nieuwe Diep aangekomen, en verleende aldaar op het Raadhuis audientie, waarna Hoogstdezelve de zeeweringen-maritieme inrigtingen en de corvet Juno heeft bezigtigd. Des avonds was er algemeene illuminatie. Z. M. bragt den nacht aan boord van het koninklijk jagt door, dat hem den volgenden dag, gestrokken door de stoomboot de stad Amsterdam, naar Texel overbragt. Hoogstdezelve is vervolgens over den Burg naar Eijerland gereden, heeft te Coksorpe eenige oogenblikken vertoefd en vervolgens een dejeuner wangenomen, hem aan den Burg door het Bestuur gegeven. Met de Etna naar het Nieuwe Diep terug gestroomd, heeft Z. M. aldaar de troepen van het garnizoen geinspecteerd, het nieuwe hospitaal bezigtigd en de reis naar Medemblik voortgezet.

Aldaar kwam de Koning donderdag avond aan, bezigtigde de stad, verleende audientie en bragt den nacht weder aan boord van het jagt door. Aan het Instituut voor de Marine werd des avonds een fraai vuurwerk afgestoken, en in de stad had eene algemeene illuminatie plaats. Vroeg in den morgen werd het genoemd Instituut, onder blikken der hoogste tevredenheid, in oogenschouw genomen.

Vrijdag werd Eukhuizen en daarna Hoorn met een bezoek vereerd, en in beide steden het merkwaardigste door den Koning bezigtigd. Zaterdag morgen kwam Hoogstdezelve te Zaandam binnen, na te Edam, Monnikendam en punnerende korten tijd vertoefd te hebben. De stad Zaandam bood Z. M. een diner aan, gedurende hetwelk de muziek der Schutterij zich bij afwisseling liet hooren. Ten vijf ure begaf de Koning zich aan boord der stoomboot Mercurius, om naar Amsterdam over te steken. Overal in het noorderkwartier had men zich beijverd den Vorst feestelijk te ontvangen.

In de hoofdstad heeft de Koning zich ditmaal niet ophielden, maar zich onverwijd naar het stationsgebouw van den Haarlemmer spoorweg begeven, om de reis met een speciale, uit de vier rijtuigen bestaande trein, tot aan de postbrug voort te zetten en daarna met gewoon rijtuig naar 's Gravenhage te rijden. Ten zes ure van het station afgeden, is de overtocht naar de Postbrug in een uur tijds gedaan, waaronder nog begrepen een kort verwijl van weinige minuten aan het station te Haarlem.

— Indien de omstandigheden het veroorloven, zal donderdag een proeftogt genomen worden op de tweede sectie van den ijzeren spoorweg van Haarlem tot Leiden, over de geheele uitgestrektheid daarvan.

— VENLO, 6 Aug. De stoomboot de Maas, Donderdag den 4 Aug. van Venlo afgeyaren, is denzelfden dag, 's avonds ten 6 ure 50 minuten te Rotterdam gearriveerd, vanwaar dezelve Vrijdag ten 4 ure 's v. v. vertrokken, en 's avonds ten 10 ure te Venlo aangekomen, en heeft dus wederom de reis heen en terug, in twee dagen afgelegd.

— Uit Maastricht schrijft men van den 4 dezer:

Gisteren is de dienst russen onze stad en Luik, begonnen van de stoomboot der Luiksche maatschappij, niet welke de heer en Bonhomme en Seydlitz alhier geassocieerd zijn.

Deze boot, in de fabriek te Seraing vervaardigd, is bijzonder prachtig ingerigt, en levert alle wenschelijke gemakken op. Zij heeft slechts twaalf duim diepgang, zal dus ook bij laag water den overtocht naar Luik behoorlijk kunnen volbrengen, en bezit daarbij eene snelheid, welke die der andere booten overtreft. Zoo heeft zij gisteren den togt naar Luik in 3 uren 7 minuten en van daar naar hier in 1 uur 47 minuten volbragt.

Dit alles te samen genomen, doet ons den wensch waken, dat de aangewende moeite der dienst van onze stad eene geregeldte verstandte gemeenschap met Luik te geven, ruimschoots betoond worde.

De Merkwijding

11

HEEREN VIEREN.

Mijnheer de Redacteur!

Met bevreemding en ook wel degelijk tot veler spijt, zag men, dat niemand tot hertoe in den alom gelezene *N.-B.*, eenige melding maakte van het allezins plegtig en luisterrijk Kerkwijdingsfeest, hetwelk alhier op den 20 Julij jl. plaats had. Bij het nadenken wat toch de rede van deze ongewone nalatigheid zijn mogt, kwam het mij niet onwarschijnlijk voor, of men had uit eene zekere kiesheid voor de Redactie der *N.-B.* dezelve niet om de plaatsing van deze feest-beschrijving willen lastig zijn. Immers deze beschrijvingen worden bij het alom herleven in ons vaderland der aloude luistervolle en volkomene vrije ritueele uitvoering der Kerkelijke plegtigheden zoo alledaagsch, gelijk-luidend en eentoonig voor de bestendige lezer van UEds. dagblad, dat men met rede zoodanige kiesheid, want ik kan mij bezwaarlijk eene andere oorzaak gissen, gepast kan beschouwen. Evenwel blijft het altoos wat nieuws, en mij dacht eenig nieuws van dezen stempel, konde de katholieke bewoners van dit gewest niet onverschillig zijn, evenmin als het de bewoners van de meer zuidelijke gewesten van ons vaderland en wel *N.-Brabant*, opvallend en troostelijk zijn moest te vernemen, dat wij in dit meer noordelijk gedeelte, te milden van onzo protestantsche broederen kerkelijke feesten kunnen vieren, die in plegtigheid, feestelijken luister en vooral goede orde, voor *N.-Brabant*, in generlei opzigt bequoven onder te doen. Dit is dan ook de voorname rede, waarom ik UEd. vriendelijk verzoek deze beschrijving een plaatsje in de kolommen van den *N. B.* te gunnen.

Om bovengedachte rede evenwel zal ik de beschrijving hoe ons achtbaar kerkbestuur met onzen beminden en onvermoeiden herder aan het hoofd, allen in koetsen gezeten, den langverbeiden Prijs der kerk op een nūr afstand van het vlek, in afwachting zijn te gemoet gereden, achterwege laten, en ook niet vermelden hoe een aantal lieve kleinen, allen in 't wit gekleed en met bloemen versierd, Zijne Doorluchtige Hoog Eerwaardigheid, van af het kerkplein over strooisel van bloem en lover, de pastorie binnenleidden.

Evenmin maak ik melding van de smaakvolle en keurige versiering van onzen tempel en den bijzonderen ijver en moeite, daarbij door dezen en genen aan den dag gelegd; maar ik wil van den geheelen aanvang der indrukwekkende plegtigheden van klok- en kerkwijding, alsmede der toediening des H. Vormsels slechts die bijzonderheden vermelden, welke ik vertrouw dat niet alleen op mij, maar op al de aanwezigen, eenen diepen en duurzamen indruk hebben gemaakt, zoo als dat de Doorluchtige Kerkvoogd, bij het toewijden der klok aan den H. Lutgerus ons met eene even krachtige, als roerende taal, opgeweld uit de volheid van Zijn Hoog Eerwaardes innig gevoel vermaande, dat wij niet zouden zijn als klakende metaal, maar dat in alles de liefde als het roersel van onze daden moest werken. Bij het toedienen des H. Vormsels werd overal onze aandacht opgewekt, en bogen zich onwillekeurig onze knieën, uit heiligen eerbied van het geloof der vaders, door eene bijzonderheid, welke den bittersten tegenwerker van de genaderijke en barmhartige moeder de Heilige Kerk, niet zoude ontgaan zijn. De vormelingen namelijk waren slechts twintig in getal, en onder dit kleine getal bevonden zich negen bekeerlingen, allen sedert 1836 in den schoot der Moederkerk opgenomen; maar toerde ons deze troostvolle bijzonderheid, en staarden onze oogen, als in eene hemelsche verrukking, op deze onze van gods vrucht blakende nieuwe broeders en zusters in Jezus Christus, niet minder waren wij getroffen en stonden wij

eensklaps roerloos stil, als ontzet door een heilig ontzag terwijl eene koude rilling door onze leden voer, toen men de kostbare overblijfselen van een viertal martelaren des geloofs van uit de sacristij de kerk binnendroeg. Met immers te starren op dit geheiligd overschot, bragt de herinnering van lang verloopene eeuwen ons der vaderen heldenmoed in 't geloof levendiger dan ooit voor den geest. Met eene godsdienstige trotsch- en fierheid zagen wij over het puin en den afval der in den nacht der eeuwigheid verslondene eeuwen, hoe dat elfs de tand des tijds, hoe vernielend zij ook is, het broos en stoffelijk overschot van deze niet te doovene flonkersterren, uit den vroegen morgen van het christendom te vergeefs beknagde, en deze nog luidspreekende onwraakbare getuigen van der vaderen heiligheid, en van de ontwijfelbare waarachtigheid des geloofs, werden geplaatst in het midden van het Altaar, om door de gear van hunne heiligheid, de offers welke wij boven hun gebeente zouden doen opdragen, Gods gevallen te doen zijn. Somber, roerend, en onvergetelijk was de indruk van deze heerlijke plegtigheid, doch eene bijzonderheid, welke mij en velen en vooral onze Protestantsche broederen, die minstens een derde van de in den tempel vergaderde menigte uitmaakten, trof, was het plegtig en geheimzinnig oogenblik der Consecratie onder de Pontificale Mis. Diepe aandacht heerachte op dat oogenblik bij allen, en een ieder scheen ingekeerd in zich zelve, in stomme bewondering te aanbidden, en hij die even te voren het verhevene en statige der plegtigheid der II. Mis-Offerrande naar den oinvang zijner rede en zinnelijkheid had afgemeten en als zoodanig in dezelve niets gezien als beuzelarij en godsdienstige dwesperijen, alleen in staat, om het eenvoudig volk, in het tijdelijk belang der geestelijkheid gelijk ook voor de bewaring van maatschappelijke orde en wet in toom te houden; Hij, zeg ik, konde op dit onvergetelijk oogenblik, niet anders dan in gemoedelijke overtuiging erkennen dat de onsterfelijke Vondel eene diep gevoelde waarheid bezong, toen hij, in het derde boek der Altaargeheimenissen in het vuur van zijn godsdienstig gevoel, zoo verheven zong:

Misverwen van de Misse nesint ook waer.
Wat slijm het vissche uit woorden en gebaer;
Om simpel volk een Moloch voor te schilderen,
Die magtig zij onnoslen te verwilderen;
Dog wie zijn oogh en eigen oor betrouwt,
Bevint hier niet dan zilver en roet goudt
En diamant: wel magtigheit te verdragen
Den gloet, die stroo en stoppel uit zal vagen.
Die gansche dienst, zoo gruwzaam uitgeschreit,
Hangt van de bloeme en 't pit der heilighen.
En loutere godvruchtighheit te samen.
Zoo lustel kan haer 't middaglicht beschamen.
Ick zie den mont des Offraers ondertassen
Altaer en boeck zoo godteerbiedigh kussen.
Ick zie [ay zie, hoe dit de harten tref],
Hoe hij 't Hooghwaerde ook aanbidt en verheft
Ick zie hier oogh en wangen nat van droppen.
Ick zie de Boete op haren boezem kloppen,
Aanbiddende geen Afgodt, maer den Godt,
Die, als een worm, getrapt wierdt en bespot.
Dit tught uw oogh: nu luister naer 'u w ooren,
Wat toverzangk, wat guchlerij zij hooren.
O laster! vlie, sulbeck uwt boozen stanck.
'k hoor Gabriël u groeten; Englezangk.
U streclende tot aen de starren trecken,
En eijnbelgalu den sluimerigen wecken.
Ick hoor, ontvoekt door heimelijcken brant,
Euangelist, Profeet en Kristgezaunt.
Daer wort verbeent, vertruost, gesterckt, gezegent:
't Is God en Geest wat ooge en oor belegen.

Dit waren de meest uitkomende bijzonderheden, welke ik mij ten doel stelde, te vermelden. Al deze plegtigheden werden in hare uiterlijken glans en luister niet weinig verhoogd door de tegenwoordigheid des Heeren Staatsraads, den Gouverneur van Friesland, der Edel Achtbare Heeren Leiden van de Arrondissements Regtbank, van het Kantongeregt en van het Grietenij bestuur, en au-

deze autoriteiten, allen op uitnoodiging tegenwoordig; doch de geestelijke en innerlijke zin van deze plechtigheden ontkende haren waren en eeneen pluis uit eene wettende rede van den Bisschop. De Kerkvoogd betoogde, in eene eenvoudige maar overtuigende bewoording, het te nemen de woorden van den H. Joannes, aan het 6. Hoofddeel: *Spiritus est qui vivificat*; Dat de Geest Gods den geheelen omvang van deze lustervolle plechtigheid moest levendig maken en verhevenheid bijzetten, daar de zinnelijke beschouwing alleen een onbeduidend en van alle waarde ontbloot omkleedsel was.

Dat dit alles op ons Katholieken eenen diepen onuitwisbaren indruk heeft gemaakt, en wij dezen dag nimmer zullen vergeten, daar zij onzen godadienat leven, de kroon heeft opgezet, en onzen waardigen herder, de welverdiende vruchten van Zijn WelEerwaardes onvermoeiden zorg, beleid en arbeid heeft doen plukken, behoeft wel niet gezegd te worden.

De geheele plechtigheid intusschen was van eenen recht feestelijken stempel, zedige eerbied toeb, volmaakte orde, en hartelijke vreugde in den Heer, kenmerkte zich van af de komst, des Kerkelijken Prelaats tot aan Zijn Hoog Eerwaardes vertrek, hetwelk opgebruikelijke wijze den volgenden dag onstreeks negen uren plaats had.

Hertogenbosch 1 Augustus 1842.

Alfiefel.

Wij lezen in het Handelsblad de volgende zonderlinge advertentie:

Circulaire.

Aan alle Vrienden van het HUIS VAN ORANJE. Uit innige Verknochtheid aan ons KONINKLIJK STAMHUIS en tevens uit hooge Achtting voor onze AANBIDING PRINSES SOPHIA wenscht de Ondergeteekende HARE KONINKLIJKE HOOGHEID, bij gelegenheid van HOOGSTORZELVER HUWELJK, een GESCHENK te doen, ter waarde van omstreeks TIEN DUIZEND GULDENS.

Niet genoegzaam door het fortuin begunstigd, om zoodanige somme uit zijne bezittingen, grootendeels Onroerende Goederen, te nemen, zoo wil hij beschikken over een, in zijn bezit zijnde, KUNSTSTUK, hetwelk een zeker hooggeplaatst personaadje over omstreeks *Vijftig Jaren*, heeft doen daarstellen; in den tijd van *zoo* Maanden door de handen van minstens *twintig* Kunstwerkers, met oogmerk om zulks *zoo* van PRINS WILLEM DEN V ten Geschenke te geven, doch waarin hij, door schielijk sterfgeval verrast, is verhinderd. Daar echter dit voorwerp, waarvan hij veronderstellen moet het gelijka niet bestaat, hetwelk minstens *Vijftien Duizend guldens* heeft gekost, niet zeer geschikt is, om aan EENE PRINSES ten geschenke te geven zoo wil hij zulks doen *verloten en van het provenu, HARE KONINKL. HOOGH. een meer eigenaardig Geschenk aanbieden.*

HIJ ROEPT DUS ALLE NEDERLANDERS OP.

om in deze Verloting deel te nemen, en, ten einde een iegelijk daarop voor een of meer Aandelen kunne deelnemen, stelt hij het LOT op slechts EEN GULDEN (en vijf cents voor de onkosten.) Het voorwerp, dat hij zonder eene volledige beschrijving van dien te geven, niet wel noemen kan, is voor de Liefhebbers-Aandelnemers ter bezigtiging gesteld te 's GRAVENHAGE op de Prinsengracht N° 12, van 12 tot 2 Ure. Alwaar men tevens gelieve te Adresseren franco de brieven en gelden, voor de verlangde Aandelen, welke de Deelnemers, eenige dagen bevorens den nader te bepalen Verlotingsdag, en wel onmiddellijk na bekomen AUTORISATIE, op naam en franco, zullen geworden.

G. PETER Vz.

Is dit eene mystificatie? Is het misschien eene speculatie?

ADVERTENTIE.

Getrouwd

W. VAN OOSTRUM Az.
van Utrecht
en
A. F. POMPE.

's Hertogenbosch,
den 10 Augustus 1842.

Op den 8 Augustus 1842 des morgens ruim 5 ure, is op Montfroid te Gemonde onder St. Oedenrode, in den ouderdom van 67 jaren overleden, Mevrouw HENDRICA VAN HEEMEN Weduwe van den Heer JACOBUS COUWERBERG, na vooraf kerkelijk tot een betes loven te zijn voorbereid.

Joh. de Bergh
Executeur Testamentair.

De Notaris JOH. DE BERGH, residentie te 's Hertogenbosch, zal als daartoe regterlijk benoemd, in het openbaar verkoopen:

Een extra goed ter nering staande KOOPMANS-

HUIZINGE, genaamd de drie Vijzels, gemerkt A. 65, te 's Hertogenbosch aan de Markt, met een ruim PAKHUIS daarachter, genaamd de drie Morianen, gemerkt A. 63, uitkomende op de Botermarkt, bestaande het HUIS in een VOORHUIS, verscheidene BENEDEEN en B. O. N. E. N. - V. E. R. T. R. E. K. K. E. N., groote ZOLDERS, KEUKEN, twee ruime KELDERS aangezegde Markten uitkomende, en meer andere Gemakken.

Voorts zal voornoemde Notaris voor zijnen principaal, alnog verkoopen:

De van ouds bekende TAPPERIJ genaamd den Handboogs bogaard, staande te 's Hertogenbosch aan de rechterzijde der Zuid-Willemsvaart, bestaande in groote HUIZINGE, waarin buiten en behalve eene zeer ruime en fraaie ZAAAL, verschillende VERTREKKEN, KEUKENS, KELDERS, ZOLDERS, LOODSEN, voorts VOORPLEIN met KEGEL- en BEUGELBAAN, groote TUIN en verder aanhooren, groot ruim 30 Roeden, breeder bij gedrukte Biljetten omschreven.

Zijnde dit Pand zoo door ligging als uitgestrektheid ook bijzonder geschikt tot daarstelling van groote Fabriek, als anderting en kunnende de geheele Koopprijs, onder het stellen van Borgtogt, daarop gevestigd blijven.

Deze verkoop zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het Oud-Stads-Koffijhuis, staande aan de Markt bewoond bij F. M. HOHMANN op Woensdag den 17 Augustus 1842, provisonneel, en 14 dagen daarna, dus op den 14 der Maand, finaal telken dage des avonds ten 7 ure te be- ginnen.

Intusschen nadere onderrigting te bekomen, ten Kantore van voorn. Notaris DE BERGH, en wat het eerste Pand aangaat, mede ten Kantore van den Heer Prokureur DECKERS te 's Hertogenbosch.

LUIKSCHE

STEENKOLEN

en

STOOMWERKTUIGEN.

De ondergeteekende, A G E N T D E R N A A M L O O Z E M A A T S C H A P P I J V A N S T E E N K O L E N - M I J N E N E N H O O G E S M E L T O V E N S van L'ESPÉRANCE te Seraing bij Luik, heeft de eer alle Handelaren in Steenkolen, bij deze ter kennis te brengen, dat door ruime Bergplaatsen welke hij te 's Hertogenbosch heeft aan gelegd, hij zich in gelegenheid gesteld ziet, voornoemde S T E E N K O L E N tot den minsten prijs van Luik te leveren, hetzij met of zonder Accijs, en daar de deugdelijkheid en hoedanigheid der kolen van L'ESPÉRANCE, algemeen bekend zijn, acht de ondergeteekende het overbodig, die verder aan te bevelen.

Tevens heeft de ondergeteekende de eer, alle belanghebbenden te verwittigen, dat aan hem het A G E N T S C H A P d e r N a a m l o o z e M a a t s c h a p p i j v a n d e Y Z E R - F A B R I J K van OUGRÉE bij Luik is opgedragen, en hij in staat gesteld is, alle S T O O M W E R K T U I G E N en S T O O M K E T E L S van allerlei grootte, aard en paarden kracht, tegen zeer matigen prijs te leveren.

Met den besten uitslag worden B R O U W K E T E L S en die voor Z E E P Z I E D E R I J E N, enz., thans van geslagen Plaatijzer vervaardigd en overtreffen, in duurzaamheid en doelmatigheid, de Koperen Ketels van dien aard.

Tot nadere informatie gelieve men zich te adresseren ten huize van den ondergeteekende, wonende langs het Kanaal no. 344, te 's Hertogenbosch.

's Hertogenbosch,
den 26 Julij 1842.

De Agent voornoemd,
C. MINNE.

J. N. COOLEN, Vond-
meester te 's Hertogenbosch, zal, op
Woensdag den 17 Augustus 1842 en
volgende dagen, des namiddags ten twee
ure, ten zijnen huize laten verkoopen:

Eene groote partij fijne LAKENS, in alle
kleuren, S A I N D E L A I N E,
CUIR DE LAINE, Satijnen en
andere VESTEN, fijne LINNENS,
FOULARDS, DIMETTEN,
Damast, TAFELGOED, Engelsche
en Iersche LINNENS, beste Fran-
sche MOUSELINE DE LAINE,
KATOENEN, OMSLAGDOE-
KEN, BONTEN, GOUDEN
CILINDER en ZILVEREN
HOROLOGIEN, BIJOUTE-
RIEN en meer andere GOEDEREN,
dewelke daags te voren van des morgens
10 tot 12 en van des namiddags 2 tot 5
uren, te zien zijn.

FRANCISCUS JO-
ANNES MATTHIAS
RUTS, openbaar Notaris,
residentie te 's Hertogenbosch,
hoofdplaats der Provincie
Noord-Brabant, zal, voor
zijne Principalen, in het open-

baar opveilen en verkoopen:
BINNEN DE STAD 's HERTOGENBOSCH.
Eerste Koop.

Een sedert weinige jaren geheel vernieuwd
HUIS, gemerkt F. N° 270, V. F. N° 221,
met ERF, OPENPLAATS en
BLEEKVELD, staande en gelegen
binnen de Stad 's Hertogenbosch, in de
Beurzenstraat, belend aan de eene zijde
DELTOUR en aan de andere zijde
DESMENSE strekkende voor van de
Beurzenstraat achterwaarts met nog een klein
HUISJE over de Openplaats uitkomende
in de Mortel; kadastraal bekend Sectie G.
Nummers 2177 en 2178 te zamen ter grootte
van 1 Roede en 95 Ellen.

Het groote HUIS bevat: drie
BENEDEEN KAMERS, drie
BOVENKAMERS, KEL-
DER en PRIVAAT; zijnde
een en ander met de week verhuurd,
te zamen voor f 4,45 weelijks.

Tweede Koop.

Een HUIS gemerkt F. N° 206, V. F. N° 93,
met ERF, staande en gelegen binnen de
Stad 's Hertogenbosch, op de Weversplaats,
ter plaatse genaamd de Kamelesharen-
hoek, belend aan de eene zijde H. W.
KRUYSEN, aan de andere zijde de
Heer P. LAFFERTEE, strekkende
voor van de Straat achterwaarts met eenen
uitgang op Stads Wallen; kadastraal bekend
Sectie G. N° 1452, ter grootte van 1 Roede
en 10 Ellen.

Dit HUIS bevat: drie BENEDEEN VERTREKKEN,
twee BOVENKAMERS,
ZOLDER en KELDER.
Met de week verhuurd voor f 2,15
weelijks.

Deze verkoop zal geschieden te 's Hertogenbosch,
in het Oud Stads-Koffijhuis, be-
woond door F. M. HOHMANN, op
Dinsdag den 16 Augustus 1842, des na-
middags ten zoven ure provisonneel; zullende
veertien dagen daarna mitsdien op Dinsdag
den 30 Augustus 1842, ter zelve uur en
plaats, de finale verkoop bij kaarsuit-
branding plaats hebben.

Nadere onderrigting is te bekomen
ten kantore van den Notaris R I T S
voornoemd.

GRANENMARKT te Amsterdam van Maandag 8 Augustus
Tarwe en Rogge niet dan bij gerief verk., tot vorige prijzen;
130 p. b. Poolz. Tarwe /365; 126 p. Roet /302.
Rogge: 118 p. Stettinsche /175.
Garst prijshoudend; n. Zeeuw. Wr. /151, 154; 106 p. Sja
Denn. /130.
Haver als voren: 72 p. Voer /88.
Koolzaad prijshoudend; Rijnsch 65 en 67 1/2 d. v.; Zeeuw. 60
en 64 p. v. Elve 63 p. v.; Rijnsch Avoelzaad 62 1/2 p. v.; 2
vat in Oct. 66 1/2 p. v.
Lijnzaad: 111 p. Arch. /295.
Raap lei dadelijk in een doen, op levering op het best met
meer kooplust; per 6w. /41 1/2 Vlieg. 40 1/2 a 1/2; Sep. /40 1/2 a 1/2
Nov. en Dec. /40 1/2 a 1/2.
Lijnolie per 6w. /83 1/2; Vlieg. /34 1/2 a 35. Benzynolie per
6w. /42; Vlieg. /41.
Raaphoeken /68 a 72. Lijnhoeken /8 a 9.

BEKENS van Amsterdam Maandag 4 Augustus
V. S. 2 1/2 p. Ct. 52 1/2. Duo 5 p. Ct. 10 1/2. Sp. 4 1/2 p. Ct. 1 1/2
Dito 3 1/2 p. Ct. 77. Handelm. 144 1/2 p. Ct. 8 1/2. 2 1/2 p. Ct. 20 1/2
85 p. Ct. 18 1/2 p. Ct. 1 1/2; Part. te L. 2 1/2 p. Ct. 120; A. G. de B. 100 p. Ct.
Ter drukkerij van D. A. A. de ROOY